

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

25. decembar 2023 – 5. januar 2024.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Januar 2024.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 05.01.2024	Promena	
			2w	YoY
S&P 500	SAD	4.697.24	-1.21%	23.35%
Dow Jones Industrial	SAD	37.466.11	0.21%	13.77%
NASDAQ	SAD	14.524.07	-3.13%	40.94%
Dax 30	Nemačka	16.594.21	-0.67%	14.95%
CAC 40	Francuska	7.420.69	-1.96%	9.75%
FTSE 100	Velika Britanija	7.689.61	-0.10%	0.74%
NIKKEI 225	Japan	33.377.42	0.63%	29.27%
Shanghai Composite	Kina	2.929.18	0.49%	-7.16%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		2w	YoY	
Nemačka	2y	2.56%	14.6	-8.7
	10y	2.16%	17.8	-16.1
Francuska	2y	3.09%	13.2	34.7
	10y	2.70%	21.7	-12.2
Španija	2y	2.79%	-18.9	-6.6
	10y	3.15%	25.9	-21.9
Italija	2y	3.14%	20.4	8.1
	10y	3.85%	30.4	-47.8
UK	2y	4.24%	18.5	71.0
	10y	3.79%	28.2	23.4
SAD	2y	4.42%	9.4	-4.0
	10y	4.05%	15.1	32.9
Kanada	2y	4.05%	7.3	1.8
	10y	3.26%	7.0	8.0
Japan	2y	0.04%	-0.6	1.2
	10y	0.60%	-0.9	18.2

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na FX tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	2w	YoY			2w	YoY	
EUR/USD	1.0946	-0.64%	3.95%	USD/EUR	0.9136	0.64%	-3.80%
EUR/GBP	0.8603	-0.75%	-2.72%	USD/GBP	0.7859	-0.11%	-6.43%
EUR/CHF	0.9304	-1.33%	-5.62%	USD/CHF	0.8499	-0.71%	-9.21%
EUR/JPY	158.45	0.97%	12.93%	USD/JPY	144.75	2.78%	8.63%
EUR/CAD	1.4604	-0.03%	2.14%	USD/CAD	1.3342	1.02%	-1.75%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.	
		2w	YoY		2w	YoY		2w	YoY		2w	YoY
O/N	3.91%	0.6	200.5	5.31%	-1.0	100.0	5.19%	0.0	176.0	1.69%	-1.7	74.0
1M	3.88%	1.3	198.4	5.34%	-1.6	94.3	5.20%	0.0	170.9	1.70%	-0.3	91.1
3M	3.94%	0.5	175.8	5.33%	-2.2	70.4	5.20%	-0.9	141.6	1.70%	-0.1	113.9
6M	3.91%	1.7	114.0	5.19%	0.6	37.9	5.15%	0.5	107.2	1.71%	-0.1	148.8
12M	3.58%	0.3	28.1	4.85%	5.6	-4.0	4.83%	5.0	46.1	1.48%	2.8	169.7

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti.

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q1 (u %)
Evropska centralna banka	4,00*	0.25	14.09.23	25.01.24.	4.00
Federalne rezerve SAD	5,25-5,50	0.25	26.07.23	31.01.24.	5,00-5,25
Banka Engleske	5.25	0.25	03.08.23	01.02.24.	5.25
Banka Kanade	5.00	0.25	12.07.23	24.01.24.	5.00
Švajcarska nacionalna banka	1.75	0.25	22.06.23	21.03.24.	1.75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 4,50%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,64% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,0877 do 1,1139 (tokom perioda trgovanja) odnosno od 1,0907 do 1,1105 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Prvu nedelju izveštajnog perioda, ujedno i poslednju nedelju u 2023. godini, obeležio je smanjen obim trgovanja usled božićnih i novogodišnjih praznika. Tokom prve polovine nedelje kurs EUR/USD kretao se u relativno uskom rasponu, a do blagog slabljenja dolara došlo je usled rebalansiranja portfolija tržišnih učesnika pred kraj kalendarske godine. Sredinom nedelje je dolar nastavio da slabi usled očekivanja tržišnih učesnika da će FED naredne godine ranije početi sa smanjenjem kamatnih stopa, a kurs EUR/USD je u sredu na kraju dana iznosio 1,1105, što predstavlja najvišu vrednost na zatvaranju tokom izveštajnog perioda.

Krajem nedelje, nakon objavljivanja podataka o broju novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, dolar je ojačao kako su tržišni učesnici očekivali znatnije slabljenje tržišta rada, do kojeg nije došlo. Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 23. decembra blago je povećan sa 206 hiljada u prethodnoj nedelji na 218 hiljada.

Kurs EUR/USD je poslednju nedelju 2023. godine završio na nivou od 1,1064 američka dolara za evro, što predstavlja nedeljni rast od 0,44%.

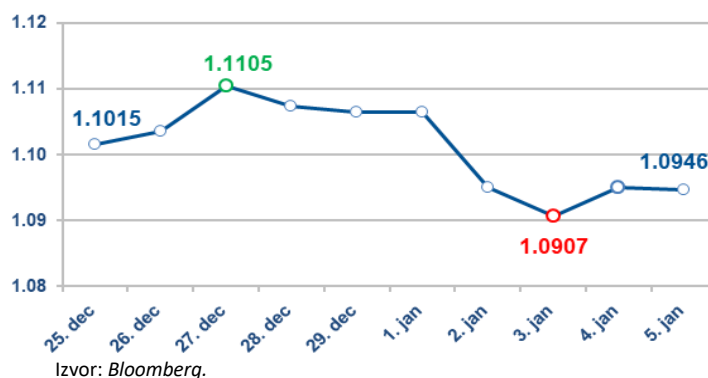
Tokom 2023. godine evro je prema dolaru ojačao za 3,30%.

Evro je tokom izveštajnog perioda oslabio za 0,64% u odnosu na američki dolar.

Druge nedelje izveštajnog perioda dolar je jačao usled objavljivanja podataka koji su ukazali na to da je tržište rada u SAD i dalje izuzetno otporno, a da pritisci na zarade ostaju snažni, što je smanjilo verovatnoću da će FED ranije otpočeti sa smanjenjem kamatnih stopa. Broj radnih mesta u privatnom sektoru SAD u decembru je povećan za 164 hiljade, iznad očekivanja (125 hiljada), čime je zabeležen najveći rast od avgusta prošle godine. Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 30. decembra smanjen je sa 220 hiljada u prethodnoj nedelji (revidirano sa 218 hiljada) na 202 hiljade. Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede u decembru povećan je za 216 hiljada u odnosu na prethodni mesec, što je više od očekivanja (175 hiljada) i više u odnosu na podatak iz novembra, koji je iznosio 173 hiljade (revidirano sa 199 hiljada).

U četvrtak su objavljeni podaci o inflaciji u zoni evra, koji su podstakli jačanja evra. Inflacija u zoni evra, prema preliminarnim podacima, iznosila je 0,2% u decembru u odnosu na prethodni mesec, nakon -0,6% u novembru, dok je u odnosu na isti mesec prethodne godine inflacija iznosila 2,9%, nakon 2,4% u novembru. Iako se tokom godine očekuje dalje usporavanje inflacije, snažan rast zarada mogao bi baznu inflaciju stabilizovati na nivou od oko 3% do kraja godine, što može uticati na to da ECB pomeri odluku o smanjenju kamatnih stopa.

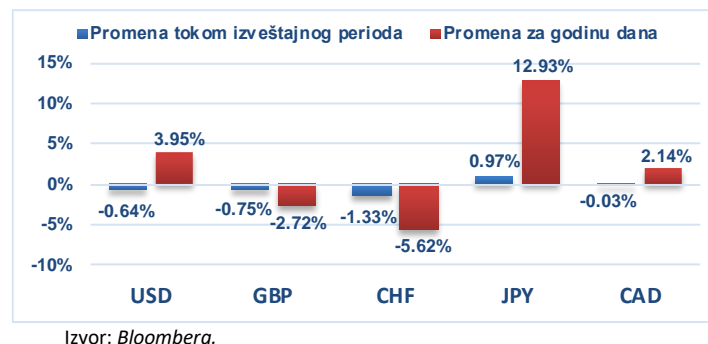
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8 Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute

U petak su objavljeni podaci o *ISM* indeksu uslužnog sektora SAD, koji je u decembru znatno usporio, iako je zadržan u zoni ekspanzije. Takođe, komponenta koja se odnosi na zaposlenost zabeležila je snažan pad, što je suprotno prethodno objavljenim podacima ukazalo na slabljenje tržišta rada SAD, te je nakon objavljivanja podataka dolar oslabio. *ISM* indeks uslužnog sektora SAD u decembru je smanjen sa 52,7 na 50,6, dok se očekivao blagi pad na 52,5. Komponenta koja se odnosi na zaposlenost smanjena je sa 50,7 na 43,3, dok je očekivan rast na 51,0.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0946 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom izveštajnog perioda porasli su na delu dve godine i duže, dok su na delu do jedne godine ostali skoro nepromenjeni. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 9 b.p., na 4,42%, a prinos desetogodišnje obveznice za oko 15 b.p., na 4,05%.

Na rast prinosa tokom izveštajnog perioda uticali su objavljeni podaci koji su pokazali da je tržište rada u SAD izuzetno otporno, što je smanjilo verovatnoću da će FED ranije otpočeti sa smanjenjem kamatnih stopa. Takođe, tržišni učesnici su smatrali da su prinosi previše smanjeni u prethodnom periodu, te da ukupni ekonomski podaci ne ukazuju na to da bi FED trebalo ranije da počne s monetarnim popuštanjem.

Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede u SAD u decembru je povećan za 216 hiljada u odnosu na prethodni mesec, više od očekivanja (175 hiljada) i više u odnosu na podatak iz novembra, koji je iznosio 173 hiljade (revidirano sa 199 hiljada). Rast zarada (po radnom satu) u odnosu na isti mesec prethodne godine iznosio je 4,1%, dok je očekivano da iznosi 3,9%, nakon rasta od 4,0% s kraja prethodnog meseca. Stopa nezaposlenosti je zadržana na 3,7%, dok se očekivalo da se poveća na 3,8%. Stopa participacije radne snage smanjena je sa 62,8% na 62,5%, a očekivalo se da ostane na nepromenjenom nivou.

Broj radnih mesta u privatnom sektoru SAD u decembru je povećan za 164 hiljade, što je iznad očekivanja (125 hiljada), čime je zabeležen najveći rast od avgusta prošle godine, dok je podatak za novembar iznosio 101 hiljadu.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 30. decembra smanjen je sa 220 hiljada u prethodnoj nedelji na 202 hiljade, dok je očekivan manji pad na 216 hiljada.

Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede u decembru je povećan za 216 hiljada u odnosu na prethodni mesec.

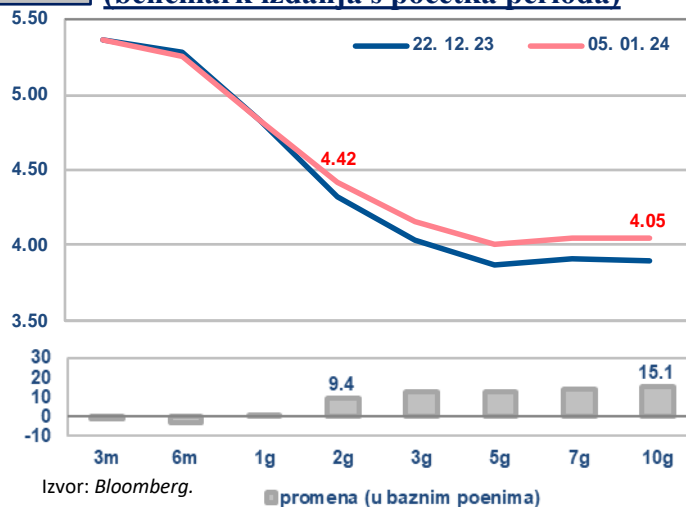
Zapisnik s decembarskog sastanka FED-a pokazao je da su članovi FED-a diskutovali o tome kada bi trebalo početi sa smanjenjem restriktivnosti monetarne politike. Takođe, članovi FED-a smatraju da se kamatne stope najverovatnije nalaze na dovoljno restriktivnom nivou, ali da je potrebno zadržati restriktivni stav dok podaci ne pokažu jasno usporavanje inflacije. Učesnici su se složili oko toga da je privredni rast u SAD snažan, iako se u četvrtom tromesečju predviđa slabiji rast u odnosu na treće tromesečje, a da je tržište rada, iako usporava, i dalje otporno.

ISM indeks proizvodnog sektora SAD u decembru je povećan na 47,4, sa 46,7, dok se očekivao manji rast (na 47,1). Komponenta koja se odnosi na zaposlenost povećana je na 48,1, sa 45,8, koliko je iznosila u novembru, dok se očekivalo da zabeleži blaži rast (na 46,5).

ISM indeks uslužnog sektora SAD u decembru smanjen je sa 52,7, na 50,6, dok se očekivao blagi pad na 52,5. Pad indeksa je vođen padom komponente koja se odnosi na zaposlenost, koja je smanjena sa 50,7 na 43,3, dok je očekivan rast na 51,0. Znatno pad je zabeležila i komponenta novih porudžbina, sa 55,5 na 52,8, koliko je iznosila prethodnog meseca, dok se očekivao rast na 56,1.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

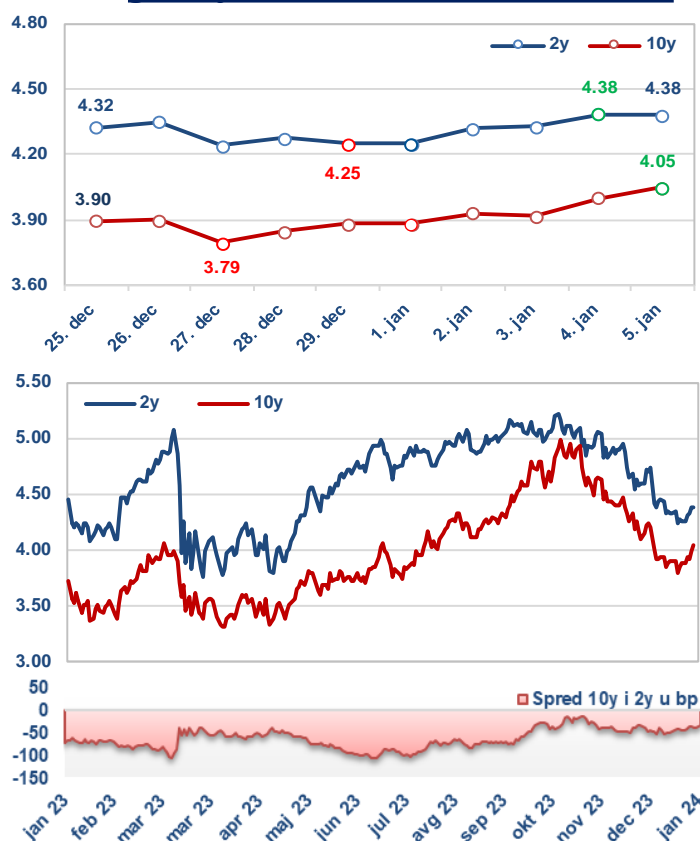
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede, u hiljadama	Dec	175	216	173
ISM indeks uslužnog sektora	Dec	52,5	50,6	52,7
ISM indeks proizvodnog sektora	Dec	47,1	47,4	46,7

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica povećani su duž cele krive. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 15 b.p., na 2,56%, a prinos desetogodišnje obveznice za oko 18 b.p., na 2,16%.

U prvom delu izveštajnog perioda prinosi su opali, dok su u drugom delu porasli. U prvoj nedelji, prinos na nemačku dvogodišnju obveznicu dostigao je najniži nivo od marta prošle godine, dok je prinos nemačke desetogodišnje obveznice dostigao najniži nivo od decembra 2022. godine. Rast prinosa tokom druge nedelje najvećim delom je bio posledica objavljenih podataka o rastu godišnje inflacije u Nemačkoj i zoni evra.

Stopa rasta potrošačkih cena u Nemačkoj, prema preliminarnim podacima, u decembru je iznosila 0,2% u odnosu na prethodni mesec, dok je očekivan rast od 0,3%, nakon pada od 0,7% prethodnog meseca. U odnosu na isti mesec prethodne godine, inflacija je iznosila 3,8%, nakon rasta od 2,3% s kraja novembra, dok se očekivao rast od 3,9%. Rast godišnje inflacije najvećim delom je posledica efekta baze, pošto su iz obračuna izašli podaci iz decembra 2022. godine, kada su cene energenata smanjene za oko 13% usled subvencija nemačke vlade.

Inflacija u zoni evra, prema preliminarnim podacima, iznosila je 0,2% u decembru u odnosu na prethodni mesec, nakon -0,6% u novembru, dok je u odnosu na isti mesec prethodne godine inflacija iznosila 2,9%, nakon 2,4% u novembru. Oba podatka su bila u skladu sa očekivanjima. Rast ukupne inflacije posledica je baznih efekata, odnosno znatno većeg pada cena energenata u decembru 2022. godine (pozitivan uticaj na inflaciju iznosi oko 0,7 p.p.). S druge strane, bazni inflatorni pritisci usporavaju. Bazna inflacija je smanjena sa 3,6% na 3,4%, pa se našla na najnižem nivou od marta 2022. godine.

Prinos desetogodišnje obveznice našao se na najnižem nivou (1,89%) od decembra 2022, a prinos dvogodišnje na najnižem nivou (2,36%) od marta 2023.

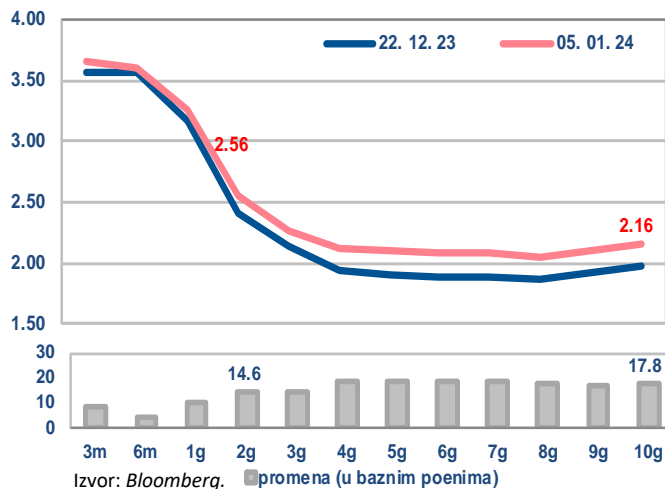
Stopa nezaposlenosti u Nemačkoj u decembru je povećana na 5,9%, sa 5,8% u novembru (revidirano sa 5,9%), u skladu sa očekivanjima. Broj nezaposlenih je povećan za 5 hiljada u odnosu na prethodni mesec, na nivo od 2,703 miliona, dok se očekivalo da poraste za 20 hiljada. Podaci ukazuju na to da firme oklevaju da otpuste svoje zaposlene, iako se Nemačka verovatno nalazi u recesiji usled zabrinutosti da će biti teško da ponovo našu radnike kada poraste tražnja.

Stopa rasta proizvođačkih cena u zoni evra u novembru je iznosila -0,3% u odnosu na prethodni mesec (očekivano -0,1%), nakon rasta od 0,3% prethodnog meseca (revidirano sa 0,2%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, stopa rasta proizvođačkih cena je iznosila -8,8%, nakon -9,4% s kraja oktobra (očekivano -8,6%).

Maloprodaja u Nemačkoj u novembru je smanjena za 2,5% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao pad od 0,5%, a nakon rasta od 1,3% u novembru. U odnosu na isti mesec prethodne godine, maloprodaja se smanjila za 2,0%, nakon rasta od 0,2% prethodnog meseca (revidirano sa -0,1%), dok se očekivao manji pad (-0,5%).

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

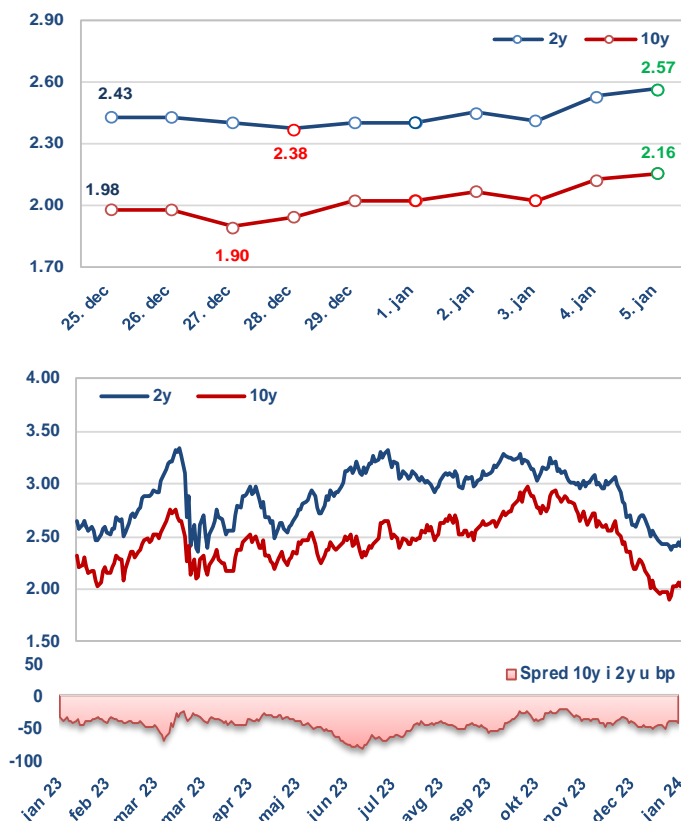
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta potrošačkih cena u zoni evra, preliminarno, G/G	Dec	2.9%	2.9%	2.4%
Stopa rasta potrošačkih cena u Nemačkoj, preliminarno, G/G	Dec	3.9%	3.8%	2.3%
Stopa nezaposlenosti u Nemačkoj	Dec	5.9%	5.9%	5.8%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

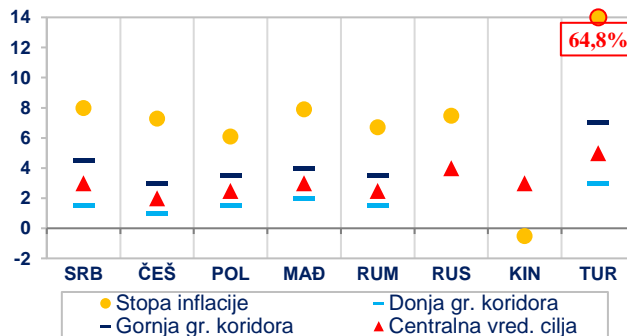
II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1 Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (Q1, %)*
Srbija (NBS)	6,50	0,25	13.7.23	11.1.24.	6,50
Češka (CNB)	6,75	0,25	21.12.23	8.2.24	6,25
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4.10.23	7.2.24	5,75
Mađarska (MNB)	10,75	-0,75	19.12.23	17.1.24	8,50
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10.1.23	12.1.24	7,00
Turska (CBRT)	42,50	2,50	21.12.23	25.1.24	44,50
Rusija (CBR)	16,00	1,00	15.12.23	10.2.24	16,00
Kina (PBoC)	1,80	-0,10	15.8.23	-	-

Izvor: Bloomberg / * T1 2024. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2 Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg / sajтови centralnih banaka (poslednji podatak)

Dešavanja na lokalnim tržištima

Mađarska je 3. januara na međunarodnom finansijskom tržištu realizovala emisiju evroobveznice u dolarima, ročnosti 12 godina (dospeće u martu 2036) u iznosu od 2,5 milijardi dolara, pri čemu je tražnja tokom emisije premašila 4 milijarde dolara. Kuponska stopa iznosila je 5,500%, a stopa prinosa na emisiji je iznosila 5,741%.

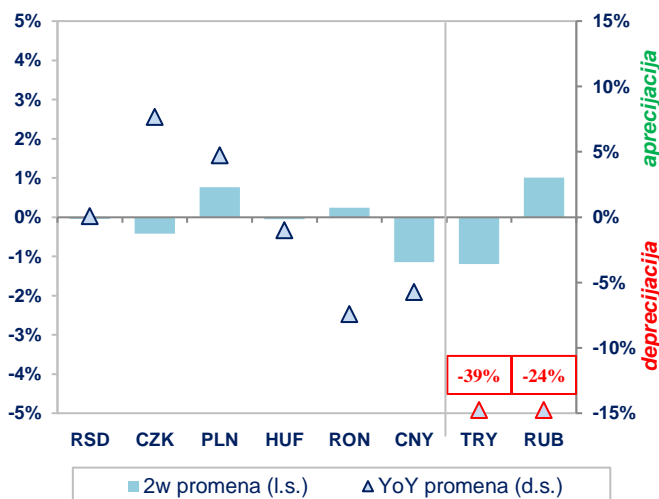
Poljska je 4. januara na međunarodnom finansijskom tržištu realizovala dual-tranche emisiju evroobveznica u evrima ročnosti deset i dvadeset godina, u ukupnom iznosu od 3,75 milijardi evra.

- **Detalji transakcije desetogodišnjih evroobveznica (dospeće januar 2034):** realizacija je iznosila 2,5 milijardi evra, dok je tražnja bila na nivou od 6,2 milijarde evra. Obveznice su emitovane uz stopu prinosa od 3,716% (MS + 115 b.p. / IPT: MS + 140 b.p. / smanjenje stope tokom aukcije: 25 b.p.) i kuponsku stopu od 3,625%.
- **Detalji transakcije dvadesetogodišnjih evroobveznica (dospeće januar 2044):** realizacija je iznosila 1,25 milijardi evra, dok je tražnja iznosila 3,4 milijarde evra. Obveznice su emitovane uz stopu prinosa od 4,175% (MS + 160 b.p. / IPT: MS + 180 b.p. / smanjenje stope tokom aukcije: 20 b.p.) i kuponsku stopu od 4,125%.

U toku izveštajnog perioda za posmatrane zemlje objavljeni su i sledeći makroekonomski podaci:

- **Stopa inflacije u Poljskoj, prema preliminarnoj proceni za decembar, iznosila je 6,1% YoY (0,1% MoM),** što je ispod očekivanja tržišnih učesnika (6,5% YoY; 0,3% MoM) i podatka iz novembra (6,6% YoY; 0,7% MoM).
- **Stopa inflacije u Turskoj je u decembru iznosila 64,8% YoY (2,9% MoM),** što je iznad podatka iz novembra od 62,0% YoY (3,3% MoM), ali blago ispod očekivanja tržišnih učesnika od 65,0% YoY (3,0% MoM). **Bazna inflacija je iznosila 70,6% YoY (69,9% YoY u novembru)** i nalazi se iznad očekivanja analitičara od 69,5% YoY.
- **Caixin PMI indeks uslužnog sektora Kine u decembru iznosio je 52,9 (očekivano: 51,6),** što je iznad nivoa iz novembra, kada je iznosio 51,5 i iznad zvaničnog PMI indeksa uslužnog sektora Kine, koji je u decembru iznosio 50,4. **Caixin PMI indeks proizvodnog sektora Kine u decembru je iznosio 50,8 (očekivano: 50,3),** što je takođe iznad nivoa od 50,7 a u novembru i iznad zvaničnog PMI indeksa proizvodnog sektora Kine, koji je iznosio 49,0.

2.3 Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4 Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (sa dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		2w	YoY
Srbija (2032)	6,000	-24,0	-108,0
Češka (2032)	3,866	11,3	-81,2
Poljska (2032)	5,138	8,8	-97,8
Mađarska (2032)	6,011	20,2	-220,4
Rumunija (2032)	6,430	15,9	-145,4
Turska (2032)	25,270	214,0	1445,0
Kina (2032)	2,563	-5,8	-30,0

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je smanjena za **0,66%** i kretala se u rasponu od 2.033,43 do 2.081,93 američka dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

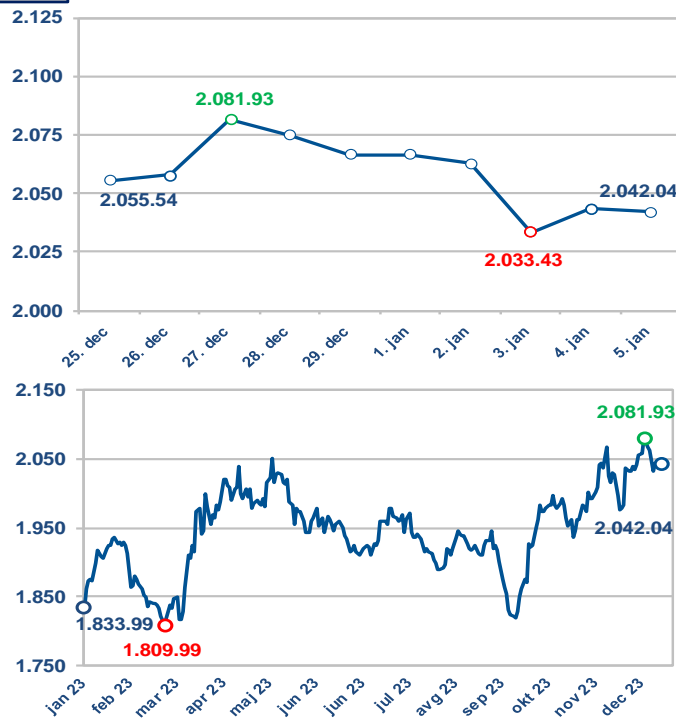
Na pad cene zlata u posmatranom periodu uticali su sledeći faktori: **dobri ekonomski podaci u SAD; rast vrednosti američkog dolara i stopa prinosa na državne obveznice SAD; izjave pojedinih predstavnika FED-a da je inflacija u SAD pod kontrolom, uz naglašavanje važnosti postepenog snižavanja kamatnih stopa, a ne trenutnog i brzog smanjenja kamatnih stopa; podaci CME FedWatch o ublaženim očekivanjima tržišnih učesnika, s verovatnoćom od oko 65% šanse za smanjenje stope FED-a do kraja marta, u poređenju s prethodnih 90%.**

Cena zlata je opala za 0,66% i na kraju izveštajnog perioda iznosila je 2.042,04 USD/Oz.

Na ograničenje daljeg pada cene zlata uticali su: očekivanja da će FED i druge centralne banke započeti sa ublažavanjem svojih monetarnih politika, što povećava sentiment investitora prema zlatu; rast zabrinutosti i konstantne tenzije na Bliskom istoku, uz napade Huta na teretne brodove u Crvenom moru, što može uticati na eventualne prekide u lancu snabdevanja; **zatvorena tržišta zbog praznika** (u SAD, EU, Hongkongu i Australiji), **uz zabeležen najviši nivo popodnevene cene zlata na LBMA od 2.078,40 američkih dolara po finoj unci zlata na dan 28. decembra 2023.** u odnosu na prethodni rekord od 2.067,15 američkih dolara po finoj unci zlata iz avgusta 2020.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cene nafte tipa brent smanjena je za **2,32%** i kretala se u rasponu od 75,81 do 80,92 američka dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

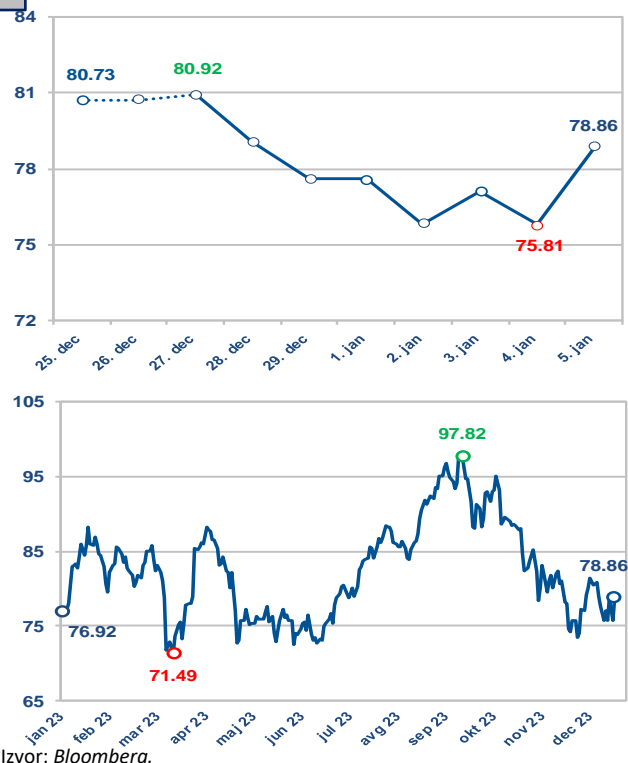
Na pad cene nafte uticali su: **povećana ponuda nafte usled neočekivanog rasta proizvodnje OPEC-a i rekordno snažne proizvodnje nafte u SAD; ekonomski izveštaji Kine koji sugerišu na to da se 2024. očekuje usporavanje potražnje za naftom; pad tražnje za naftom usled toplog vremena; najave pojedinih brodskih kompanija da će nastaviti prevoz Crvenim morem i pored vesti o ulasku iranskog ratnog broda u taj region; rast vrednosti američkog dolara i stopa prinosa na državne obveznice SAD; izveštaj Američke agencije za informacije o energetici (EIA) o povećanju zaliha nafte u SAD.**

Cena nafte je smanjena za 2,32% i na kraju posmatranog perioda iznosila je 78,86 USD/bbl.

Na ograničenje daljeg pada cene nafte uticali su: izveštaj Američkog instituta za naftu (API) o padu zaliha nafte u SAD; protesti u Libiji i zaustavljanje proizvodnje na naftnom polju Šarara; **izbegavanje plovidbe Crvenim morem i Sueckim kanalom zbog brojnih napada jemenskih Huta na teretne brodove i prelazak na dužu rutu oko Afrike, što povećava troškove prevoza i osiguranja; vesti o vojnim udarima SAD na Hute u Iraku, kao i Izraela na militantne grupe u Libanu i Siriji, za koje se smatra da ih finansira Iran, što pretil širenju ratnog sukoba na druga područja tog regiona.**

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.